

ละครชาตรีแก้บนหลวงพ่อสักดิ์สิทธิ์ วัดมหาธาตุวรวิหาร จังหวัดเพชรบุรี

CHATRI DANCE DRAMA AS VOTIVE OFFERING TO LUANG-PHO-SAKSITH,
MAHA-THAT-WARA-WIHAN TEMPLE, PHETBURI PROVINCE

วันชนะ ฤกษ์สมุทร 4937939 LCCS/M

ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ลักษณะ ดาวันตหงษ์, อ.บ., ศศ.ม., Doctorat de l' EHESS,
พรทิพย์ อุดมรัตน์, ศศ.บ., ศศ.ม., อนันต์ สบฤกษ์, กศ.บ., กศ.ม., พิเชฐ สิตะพงศ์., ศป.บ., ศศ.ม.

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่อง ละครชาตรีแก้บนหลวงพ่อสักดิ์สิทธิ์วัดมหาธาตุวรวิหาร จังหวัดเพชรบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับการบนและการแก้บนด้วยละครชาตรี ศึกษาองค์ประกอบและรูปแบบการแสดงละครชาตรีแก้บน รวมทั้งศึกษาและวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของละครชาตรีแก้บน ณ วัดมหาธาตุวรวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ที่มีต่อสังคมไทย

จากการศึกษา ละครชาตรีแก้บนหลวงพ่อสักดิ์สิทธิ์ วัดมหาธาตุวรวิหารพบว่า มีการแสดงละครชาตรีเพื่อแก้บนมาตั้งแต่อดีต ปัจจุบันละครชาตรีแก้บนยังคงได้รับความนิยมนำมาแสดงในการแก้บนอย่างต่อเนื่อง โดยมีรูปแบบการแสดงละครชาตรีในสองลักษณะ คือ การรำถวายในช่วงพิธีบวงสรวงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และการแสดงเป็นเรื่องราวหลังจากเสร็จพิธีบวงสรวงสิ่งศักดิ์สิทธิ์

ภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมของละครชาตรีแก้บนวัดมหาธาตุวรวิหาร มีความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ที่สะท้อนให้เห็นระบบความคิด วิถีชีวิต และการสืบทอดทางความคิด รวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางความคิด ที่มีการพัฒนาแบบผกผันกับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม

บทบาทหน้าที่ของละครชาตรีที่ปรากฏในวัดมหาธาตุวรวิหาร เป็นบทบาทด้านการแสดงในพิธีบวงสรวงในการแก้บนตอบแทนสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ที่ประดิษฐานอยู่ภายในและภายนอกวัดมหาธาตุวรวิหาร รวมทั้งมีการให้บริการทางด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับการแก้บน เช่น การจำหน่ายเครื่องกำไลและเครื่องบูชาต่างๆ และมีการให้บริการในการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์แทนผู้ว่าจ้างอีกด้วย

คำสำคัญ : ละครชาตรีแก้บน / หลวงพ่อสักดิ์สิทธิ์ / วัดมหาธาตุวรวิหาร / จังหวัดเพชรบุรี

CHATRI DANCE DRAMA AS VOTIVE OFFERING TO LUANG-PHO-SAKSITH,
MAHA-THAT-WARA-WIHAN TEMPLE, PHETBURI PROVINCE

WANCHANA LERNGSAMUT 4937939 LCCS/M

M.A. (CULTURAL STUDIES)

THESIS ADVISORY COMMITTEE : LAKANA DAORATANAHONG, B.A., M.A.,
Doctorat de l'EHESS., PORNTHIP USUPAPAT, B.A., M.A., ANAN.SOBRERK,
B.ED., M.ED., PICHET SETAPONG, B.A., M.A.

ABSTRACT

Chatri dance drama is an art form that Thai people use for fulfilling one's vow to sacred ones who help them to succeed with their wishes. The objective of this thesis was to study the beliefs involved in making a vow and fulfilling one's vow to sacred beings by using Chatri dance drama. The process, pattern and style of Chatri dance drama such as votive offerings were studied, including analysis of its role in Thai society. The field site for this study was Maha-That-Wara-Wihan Temple, Phetburi Province.

The study found that, for a very long time, Chatri dance drama was used for votive offerings to the Buddha, Luang-Pho-Saksith, and other sacred beings at Maha-That-Wara-wihan Temple. The performance was always done in two forms: dancing during the ceremony of fulfilling one's vow, and the drama after the ceremony. For the roles of Chatri dance drama in Thai society, we found that: 1) a lot of Thais have strong beliefs in sacred things, 2) there are big differences between popular Buddhism and Buddhism of the elites, 3) there are important relations between a healthy mind and the making of a vow and the fulfillment of one's vow, 4) Chatri dance drama has both spiritual and cultural roles in Thai society.

KEY WORDS: CHATRI DANCE DRAMA / VOW AND CHATRI DANCE DRAMA /
LUANG-PHO-SAKSITH / MAHA-THAT-WARA-WIHAN TEMPLE
PHETBURI PROVINCE

138 pages